

Katarzyna Bojarska, Elizabeth Gosling, Ralph Kuehn, Roman Gula

JAK LEŚNICY I MIESZKAŃCY MAŁYCH MIEJSCOWOŚCI POSTRZEGAJĄ WILKI?

How do foresters and residents of rural areas perceive wolves?

ABSTRAKT: W latach 2016-2017 zbadaliśmy za pomocą ankiet postawy leśników i mieszkańców małych miejscowości względem wilków w sześciu regionach Polski: Puszczy Augustowskiej, Puszczy Białowieskiej, Bieszczadach, Puszczy Świętokrzyskiej, Puszczy Drawskiej i Borach Dolnośląskich. Wśród respondentów dominowało umiarkowanie pozytywne lub neutralne nastawienie do wilków. Leśnicy mieli bardziej negatywne postawy niż pozostali respondenci, a ich opinie były we wszystkich regionach jednorodne. U pozostałych członków lokalnych społeczności nastawienie do wilków było bardziej negatywne na wschód od Wisły. Tylko około 1/3 respondentów popierała całkowitą ochronę wilków. Poziom wiedzy o wilkach i wyznawanie pozytywnych wartości związanych ze zwierzętami wpływały dodatnio na nastawienie respondentów do tych drapieżników.

SŁOWA KLUCZOWE: *Canis lupus*, gatunki konfliktogenne, nastawienie do dzikich zwierząt, ochrona dużych drapieżników, wymiar społeczny

ABSTRACT: In 2016-2017, we examined the attitudes of foresters and residents of rural areas towards wolves in six Polish regions: the Augustów Primeval Forest, the Białowieża Forest, Bieszczady, Świętokrzyska Forest, Drawska Forest and Dolnośląskie Forest. Moderately positive or neutral attitudes towards wolves predominated among respondents. Foresters had more negative attitudes than other respondents, and their opinions were homogeneous in all regions. For other members of local communities, the attitude towards wolves was more negative in the areas east of the Vistula. Only about one third of respondents supported the total protection of wolves. The level of knowledge about wolves and positive values towards animals positively influenced the attitude of respondents to these predators.

KEYWORDS: attitudes towards wildlife, *Canis lupus*, social dimension, conflict species, large carnivore conservation

Wstęp

Ochrona dzikiej przyrody jest często sprzeczna z interesami ekonomicznymi ludzi. Nierzadko prowadzi to do zagrożenia egzystencji gatunków i całych ekosystemów. Trwająca od tysięcy lat koegzystencja wilków *Canis lupus* i ludzi obfituje w konflikty i prowadzi do naprzemiennego tępienia i odradzania się populacji wilków (Young i

Goldman 1944, Bibikov 1982). Lęk przed wilkami oraz ataki na zwierzęta gospodarskie były głównymi przyczynami tępienia tego gatunku na przestrzeni wieków. Głęboko zakorzeniony w kulturze chrześcijańskiej irracjonalny strach przed wilkami wywodzi się z pradawnych opowieści o tych drapieżnikach uosabiających zło i zabijających ludzi, utrwalonych w legendach i baśniach, a nawet